

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Ústecký kraj

Zpracovatel: QQT, s.r.o. Nositel projektu: Karlovarský kraj.
Publikace vznikla jako výstup z realizace veřejné zakázky v rámci projektu
„V Karlovarském kraji plánujeme sociální služby společně“, která byla
financována z prostředků ESF a státního rozpočtu České republiky.

§ 37 - Odborné sociální poradenství

- Služba odborného sociálního poradenství poskytuje základní a odborné sociální poradenství k řešení nepříznivé sociální situace osoby a umí odborně řešit konkrétní zakázku (problém) osoby, který přispívá k celkovému řešení nepříznivé sociální situace dle zaměření poradny.
- Podporuje klienta ve zvyšování kompetencí při sociálním začleňování.
- Sociální poradenství nabízí podporu a zjišťuje potřeby osob minimálně v rozsahu karty služby.
- Spolupracuje s dalšími odbornými službami a institucemi, včetně sociálního pracovníka na obci.

Vymezení termínů základní sociální poradenství a odborné sociální poradenství:

Termín **základní sociální poradenství** je v § 37 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách definován následovně:

„Základní sociální poradenství poskytuje osobám potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Sociální poradenství je základní činností při poskytování všech druhů sociálních služeb; poskytovatelé sociálních služeb jsou vždy povinni tuto činnost zajistit.“

Odborné sociální poradenství dle § 37 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách, „je poskytováno se zaměřením na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin osob v občanských poradnách, manželských a rodinných poradnách, poradnách pro seniory, poradnách pro osoby se zdravotním postižením, poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí; zahrnuje též sociální práci s osobami, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností.“

Sociální pracovník služby odborné poradny ovládá všechna témata uvedená v kartě odborného poradenství minimálně na úrovni základního poradenství (včetně např. dávkových systémů, sítě návazných služeb v regionu apod.). Problematiku v oblasti, na kterou se daná služba specializuje (např. dluhová problematika, rodinné poradenství, kompenzační pomůcky atd.) zná v celé šíři.

Odborné poradenství v sobě zahrnuje společnou práci na řešení zakázky uživatele (sociální práci) v oblasti zaměření dané sociální služby.

<i>Výsledná kompetence</i>	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje
	Základní stabilizace	Informace, poradenství	Řešení nepříznivé sociální situace	Podpora orientace ve vlastní situaci Možnost hledání východiska ze své životní situace, možnosti řešení Podpora motivace k přijetí cílů, plánů Podpora k realizaci vlastních plánů Možnost získat přehled o navazujících službách
			Psychosociální podpora	Emocionální podpora Stabilizace emocí Naslouchání, provázení
Hlavní řešená témata				
<i>Osoba ví, jak uplatňovat svá práva a jak předcházet riziku zneužití</i>	Uplatňování práv a oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí	Osobní a jiné doklady	Platný občanský průkaz, průkaz zdravotní pojišťovny, rodný list, pas atd.	Znalost, jak požádat o nový doklad Schopnost provést potřebné úkony a zajistit si finanční prostředky nutné pro vyřízení Možnost využít asistenci na úřadech, na policii, ve zdravotní pojišťovně atd.
		Předcházení rizikovému chování a jeho řešení	Předcházení/řešení domácího násilí	Znalost problematiky domácího násilí (jak ho rozpoznat, jak se chovat k násilníkovi, jak se bránit, jak získat podporu, informace, pomoc) Asistence s podáním návrhu na vykázní násilníka atd. Znalost kontaktů na úřady, sociální služby, schopnost kontaktovat PČR, SPOD, IC Zprostředkování návazné služby
			Předcházení/řešení zneužívání	Informace z dané oblasti Znalost kontaktů na pomáhající subjekty Podpora při řešení situace Zprostředkování návazné služby
			Předcházení/řešení týrání, šikany	Schopnost rozeznat projevy šikany, týrání, zneužívání atd. a znát možnosti, jak se jim bránit nebo jim předcházet
		Ochrana práv	Ochrana práv v oblasti základních lidských práv a svobod	Podpora při ochraně základních a lidských práv a svobodách Informace z dané oblasti Znalost kontaktů na pomáhající subjekty Podpora při řešení situace Právo na život, ochrana lidské integrity, osobní svoboda, osobní čest, dobrá pověst, nedotknutelnost osoby, mučení, stíhání, nucené práce lidská důstojnost, právo vlastnit majetek, nedotknutelnost obydlí, listovní tajemství, svoboda pohybu, myšlení, svědomí a náboženského vyznání, svoboda projevu

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje
			Ochrana politických práv	Podpora při ochraně politických práv Informace z dané oblasti Znalost kontaktů na pomáhající subjekty Podpora při řešení situace Svoboda projevu a právo na informace, volební právo, petiční právo, svoboda shromažďování, sdružování, právo podílet se na správě veřejných věcí, rovný přístup k voleným a jiným veřejným funkcím
			Ochrana práv národnostních a etnických menšin	Podpora při ochraně práv národnostních a etnických menšin Informace z dané oblasti Znalost kontaktů na pomáhající subjekty Podpora při řešení situace
			Ochrana hospodářských, sociálních a kulturních práv	Podpora při ochraně práv hospodářských, sociálních a kulturních Informace z dané oblasti Znalost kontaktů na pomáhající subjekty Podpora při řešení situace Právo na zaměstnání, koaliční právo, ochrana žen, mladistvých a zdravotně postižených, právo na hmotné zabezpečení, právo na ochranu zdraví, ochrana rodiny a rodičovství, právo na vzdělání, ochrana výsledků tvůrčí duševní činnosti, právo na příznivé životní prostředí
			Ochrana práv na soudní a jinou právní ochranu	Podpora při ochraně práv na soudní a jinou právní ochranu Informace z dané oblasti Znalost kontaktů na pomáhající subjekty Podpora při řešení situace Právo na spravedlivý proces, právo odepřít výpověď, zásada zákonného soudce, princip legality trestního práva, presumpce nevin
			Ochrana práv v oblasti občanských, sousedských a jiných vztahů	Informace z dané oblasti Znalosti kontaktů na pomáhající subjekty Podpora při řešení situace
			Ochrana práv v oblasti rodinných vztahů	Asistence u podání návrhu (výchovné poměry, stanovení výživného, úprava styku s dítětem atd.) Asistence při kontaktu se SPOD, PČR, soudem a navazujícími službami Orientace v problematice a požadavcích SPOD, soudu, PČR
			Ochrana práv obětí trestných činů	Znalost práv oběti trestného činu Asistence při kontaktu s příslušnými institucemi Kontakty na další odborné služby Asistence při podání návrhu na náhrady škody, podání trestního oznámení apod.

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje
			Řešení situací vyplývajících ze spáchání trestného činu	Základní orientace v situaci Kontakt na právní pomoc
		Finanční a majetková oblast	Hospodaření s finančními prostředky	Efektivní hospodaření s finančními prostředky Znalost nákladů nutných pro život a bydlení (nájem, elektřina, plyn...) Tvorba a sledování rodinného rozpočtu Utváření finanční rezervy Schopnost rozeznat nutné výdaje
			Řešení dluhů a exekucí	Jednání s věřiteli Přijetí opatření k minimalizaci rizik plynoucích z dluhů (ztráta majetku, bytu apod.) Jednání s orgánem, který nařídil exekuci Tvorba splátkového kalendáře Dodržování splátek
			Uzavírání smluv	Orientace v běžných smluvních vztazích (kupní smlouva, jiná než běžný nákup v obchodě, smlouva o nájmu apod.)
			Orientace v insolvenčním řízení	Znalost podmínek pro insolvenční řízení Znalost průběhu řízení Sepsání insolvenčního návrhu Pomoc při jednání s insolvenčním správcem
			Využití sociálních dávek a jiných výhod	Uplatnění nároku na nárokové dávky + výhody, např. průkaz ZTP, příspěvek na péči Požádání o nenárokové dávky Uplatnění práva na hmotné zabezpečení ve stáří, v invaliditě (důchod)
			Nakládání s majetkem	Převedení majetku Pronájem nemovitosti (bytu, nebo jeho části, domu, zahrady, chalupy atd.) Darování majetku
<i>Osoba je schopna zvládnout vývojové záležitosti a společenské vztahy</i>	Zajištění kontaktu se společenským prostředím		Společenské kontakty	Navazování a udržování rodinných, partnerských a jiných společenských vztahů

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje
<i>Osoba umí rozpoznat a předcházet rizikovému chování a zná jeho důsledky</i>	Předcházení rizikovému chování a jeho řešení	Rizikové chování směřované na vlastní osobu a jeho řešení	Rozpoznání sociálně patologických jevů směřovaných na osobu	Možnost využít emocionální podpory při setkání se sociálně patologickými jevy Schopnost rozeznat projevy šikany, týrání, zneužívání atd. a znát možnosti, jak se jim bránit nebo jim předcházet
		Znalost důsledků rizikového chování	Znalost důsledků konání nežádoucích protispolečenských jevů	Schopnost posoudit důsledky svého jednání v oblasti protispolečenských jevů Schopnost předcházet vlastnímu protispolečenskému nebo protizákonnému jednání Možnost poradit se o svém jednání nebo jednání svých vrstevníků či o řešení vzniklé situace
<i>Osoba plní své rodičovské povinnosti</i>	Péče o děti	Rodičovské kompetence a povinnosti	Orientace v oblastech vážících se k rodičovství	Zlepšení vztahu mezi rodičem a dítětem Rozvodové a porozvodové uspořádání v rodině Přijetí dítěte do rodiny (adopce, pěstounská péče) Návrat dítěte do vlastní rodiny (z ústavní či pěstounské péče apod.) Posilování rodičovských kompetencí v péči o dítě
<i>Osoba se realizuje v práci/vzdělávání</i>	Seberealizace	Vzdělávání	Získání znalostí a dovedností	Informace o vzdělávacích institucích Řešení problémů spojených se vzděláváním (doplnění vzdělání, rozšíření kvalifikace apod.) Rozhodování o nejvhodnějším uplatnění, vlastních zájmech a přednostech, které lze využít v zaměstnání
		Pracovní uplatnění	Hledání pracovního uplatnění	Orientace v možnosti pracovního uplatnění Uplatnění práva na pomoc úřadu práce při hledání zaměstnání
			Pracovní a jiné uplatnění	Udržení zaměstnání Orientace v pracovně-právním vztahu Orientace v právech a povinnostech uchazečů o zaměstnání
<i>Osoba ví, jak pečovat o své zdraví a bezpečí</i>	Zdraví a bezpečí	Zdravotní péče a kompenzace handicapu	Možnost čerpat zdravotní péči	Informace o pojištění u zdravotních pojišťoven, volba praktického lékaře, registrace
			Udržet zdravotní stav a předcházet rizikům spojeným se zdravotním stavem, kompenzace handicapu	Informace ke kompenzaci handicapu, prevenci zdravotních rizik Osvěta Nabídka sociálních služeb a jiných odborníků
<i>Osoba ví, jak získat, udržet či řešit bytovou otázku</i>	Bydlení	Hledání a zajištění bydlení nebo ubytování	Vyhledávání vhodného bydlení	Schopnost vyhledávat v nabídkách na internetu Schopnost se kontaktovat s pronajímatelem a sjednat si podmínky Schopnost posouzení vhodnosti nabízeného bytu Znalost možností a schopnost požádat o obecní byt

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje
			Získání, zajištění a udržení vhodného bydlení nebo ubytování	Schopnost kontaktovat, sjednat si podmínky smlouvy a rozumět jim Kontaktování vlastníka bytu Sjednání si podmínek ubytování
<i>Stabilní bydlení je předpokladem sociálního začlenění</i>		Udržení bydlení	Plnění finančních závazků spojených s bydlením	Znalost reálných nákladů na bydlení, nájem + energie Znalost dávkových systémů v oblasti bydlení (příspěvek na bydlení nebo doplatek na bydlení)
			Orientace v nájemní/podnájemní smlouvě	Znalost závazků, práv a povinností plynoucích z nájemní smlouvy, nebo podnájemní smlouvy